2022: ఏపీ హైకోర్టు:15225

ఏపీ హైకోర్టులో: అమరావతి

గౌరవనీయులైన జస్టిస్ ప్రశాంత్ కుమార్ మిశ్రా, ప్రధాన న్యాయమూర్తి

&

గౌరవనీయులైన జస్టిస్ డి.వి.ఎస్.ఎస్.సోమయాజులు

రిట్ పిటిషన్ (పిల్) నెం.80 ఆఫ్ 2022

(ఫిజికల్ మోడ్ ద్వారా ప్రొసీడింగ్స్)

కనుమూరి రఘు రామకృష్ణరాజు, ఎస్.ఓ.శ్రీ కె.వి.ఎస్.సూర్యనారాయణరాజు, సుమారు 59 సంవత్సరాలు, పార్లమెంటు సభ్యుడు, 458/1, బ్లాక్-4, ఐ భీమవరం, ఆకివీడు మండలం, ఆంధ్రప్రదేశ్, ప్రస్తుతం ప్లాట్ నెం.18 న్యూ ఎంపి విల్లాలు, న్యూ బంగ్లాలు, నార్త్ అవెన్యూ, రైసినా హిల్స్, న్యూ ఢిల్లీ 110001 2, ఇండియా మొబైల్: 2, 900092222 పార్లమెంట్ హౌస్ బ్రాంచ్, న్యూఢిల్లీ, పాన్ నెంబర్ ALTPK9688G

... అర్జీదారు

వర్సెస్

యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా, భారత ప్రభుత్వ కార్యదర్శి, ఆర్థిక వ్యవహారాల శాఖ, ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖ, నార్త్ బ్లాక్, న్యూఢిల్లీ-110001, దాని కార్యదర్శి (ఇఎ) మరియు ఇతరులు

... ప్రతివాదులు

పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాది - అంబటి సుధాకరరావు

1 నుంచి 3 వరకు ప్రతివాదుల తరఫు న్యాయవాది : శ్రీ ఎన్.హరినాథ్, ఎ.ఎస్.జి.

7 నుంచి 14 మంది ప్రతివాదుల తరఫు న్యాయవాది

ఆర్డర్

డిటి: 24.06.2022

(ప్రశాంత్ కుమార్ మిశ్రా, సీజే)

పిటిషనర్ ఈ రిట్ పిటిషన్ (ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యం)ను ఈ విధంగా ప్రకటించడానికి ప్రాధాన్యత ఇచ్చారు:

ఎ) ఆంధ్రప్రదేశ్ (ఇండియన్ మేడ్ ఫారిన్ లిక్కర్, ఫారిన్ లిక్కర్ లో వాణిజ్య నియంత్రణ) (సవరణ) చట్టం, 2021, భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 266, 293లను చట్టవిరుద్ధంగా, ఏకపక్షంగా, ఉల్లంఘించడమే కాకుండా 1993 యాక్ట్ నెం.15లోని సెక్షన్ 4-ఎ, 4-బి, 4-సిలకు విరుద్ధంగా, 1993 చట్టం 15లోని సెక్షన్ 4-ఎ, 4-బి, 4-సిలకు విరుద్ధంగా ఉంది. అనగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎక్సైజ్ చట్టం, 1968 మరియు తత్ఫలితంగా దానిని పక్కన పెట్టడం;

బి) ఆంధ్రప్రదేశ్ (ఇండియన్ మేడ్ ఫారిన్ లిక్కర్, ఫారిన్ లిక్కర్ లో వాణిజ్య నియంత్రణ) (సవరణ) చట్టం 2022, భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 266, 293లను ఉల్లంఘించడం, 1993 యాక్ట్ నెం.15లోని సెక్షన్ 4-ఎ, 4-బి, 4-సిలకు విరుద్ధంగా, సెక్షన్ 23, 23, 23, 23, 23, 23, 23, 23, 23, 23 అనగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎక్సైజ్ చట్టం, 1968 మరియు తత్ఫలితంగా దానిని పక్కన పెట్టడం;

సి) 1993 చట్టం 15లోని సెక్షన్ 4-ఎ, 4-బి మరియు 4-సి, అనగా ఆంధ్రప్రదేశ్ (ఇండియన్ మేడ్ ఫారిన్ లిక్కర్ లో వాణిజ్యం నియంత్రణ) చట్టం, 1993 మరియు ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎక్సైజ్ చట్టంలోని సెక్షన్లు 23, 23-ఎ మరియు 23-బి ద్వారా 14 వ ప్రతివాది కార్పొరేషన్ యొక్క ఆదాయాలు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ఆదాయాలుగా పరిగణించబడతాయి. 1968 మరియు దీనిలో భాగంగా ఉంది;

డి) 1993 చట్టం నెం.15లోని సెక్షన్ 4-ఎ, 4-బి, 4-సి, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎక్సైజ్ చట్టంలోని సెక్షన్లు 23, 23-ఎ, 23-బి, 23-బి నిబంధనలకు విరుద్ధంగా ఏదైనా జాతీయ లేదా వాణిజ్య బ్యాంకు, ఆర్థిక సంస్థ లేదా మరేదైనా సంస్థ నుండి స్పెషల్ మార్జిన్ మనీని తాకట్టు పెట్టి రుణాలు తీసుకోవడానికి 14వ ప్రతివాది కార్పొరేషన్ చేసిన ప్రయత్నాలు చట్టవిరుద్ధం. 1968 మరియు భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 293 (3) ను

ఉల్లంఘించడం, ప్రజా శ్రేయస్సు మరియు న్యాయ ప్రయోజనాల దృష్ట్యా మరియు ఈ కేసు పరిస్థితులలో ఈ కోర్టు తగినది మరియు సముచితమైనదిగా భావించే ఇతర ఉత్తర్వులు లేదా ఉత్తర్వులను జారీ చేస్తుంది.

2.పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాది వాదనలు వినిపిస్తూ ఆంధ్రప్రదేశ్ (ఇండియన్ మేడ్ ఫారిన్ లిక్కర్, ఫారిన్ లిక్కర్ లో వాణిజ్య నియంత్రణ) చట్టంలోని సెక్షన్ 6ను ఉపయోగించి మద్యం హోల్ సేల్, రిటైల్ వ్యాపారాన్ని నిర్వహించడానికి 14వ ప్రతివాదికి ఏపీ స్టేట్ బేవరేజెస్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ కు ప్రత్యేక హక్కులు, అధికారాలు కల్పించారు. 1993 (క్లుప్తంగా చెప్పాలంటే' యాక్ట్ నెం.15 ఆఫ్ 1993'). 1993 చట్టం నెం.15లోని సెక్షన్ 4-ఎ ప్రకారం లైసెన్సులు పొందిన వారి నుంచి ఆంధ్రప్రదేశ్ బేవరేజెస్ కార్పొరేషన్ వసూలు చేయాల్సిన ట్రేడ్ మార్జిన్, ప్రివిలేజ్ ఫీజు లేదా మరేదైనా లెవీని పేర్కొనే హక్కు ప్రభుత్వానికి ఉంది. 1993 చట్టం నెం.15లోని సెక్షన్ 4-బి ప్రకారం, సెక్షన్ 4-ఎ కింద సమకూరిన మొత్తాన్ని ప్రభుత్వం నిర్దేశించిన విధంగా కార్పొరేషన్ ప్రభుత్వానికి జమ చేస్తుంది. అదేవిధంగా, 1993 చట్టం నెం.15 లోని సెక్షన్ 4-సి ప్రకారం, 21.07.1993 నుండి ప్రొహిబిషన్ అండ్ ఎక్సైజ్ కమిషనర్ లేదా ప్రభుత్వానికి ప్రివిలేజ్ ఫీజు లేదా స్పెషల్ ప్రివిలేజ్ ఫీజు లేదా ఏదైనా రుసుము లేదా సెస్ గా కార్పొరేషన్ చెల్లించిన మొత్తాలన్నీ, సెక్షన్ 23(1) లోని నిబంధనల ప్రకారం కార్పొరేషన్ కు ప్రసాదించిన ప్రత్యేకతను పరిగణనలోకి తీసుకొని, ఏ పేరుతో పిలిచినా. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎక్సైజ్ చట్టం, 1968 లోని 23-ఎ మరియు 23-బి (సంక్షిప్తంగా, '1968 చట్టం') 1993 చట్టం నెం.15 లోని సెక్షన్ 4-బి ప్రకారం ప్రభుత్వ ఆదాయం మరియు సంబంధిత సంవత్సరాలకు చెల్లించాల్సిన చెల్లింపుగా పరిగణించబడుతుంది.

3. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో మద్యం దుకాణాలను నడపడానికి, భారతీయ మద్యం, విదేశీ మద్యం, వైన్ మరియు బీర్లలో హోల్సేల్ వ్యాపారం మరియు పంపిణీని నిర్వహించడానికి ప్రత్యేక అధికారాన్ని పొందిన కార్పొరేషన్, రాష్ట్రానికి ఒక ఉపకరణంగా ఉండి, ప్రభుత్వ విధులను నిర్వర్తిస్తుందని పండిత న్యాయవాది వాదించారు. భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 265 ప్రకారం, చట్టం ద్వారా తప్ప ఎటువంటి పన్ను విధించబడదు లేదా వసూలు చేయబడదు మరియు ఆర్టికల్ 266 ప్రకారం, భారతదేశ కన్సాలిడేటెడ్ ఫండ్ లేదా ఒక రాష్ట్రం యొక్క కన్సాలిడేటెడ్ ఫండ్ నుండి ఎటువంటి డబ్బును చట్టానికి అనుగుణంగా మరియు ప్రయోజనాల కోసం మరియు

రాజ్యాంగంలో కల్పించిన పద్ధతిలో తప్ప స్వాధీనం చేసుకోకూడదు. 14వ ప్రతివాది-కార్పొరేషన్ కు అది ఏర్పాటు చేయబడిన ఆదేశం తప్ప స్వతంత్ర ఆదాయం లేదు మరియు దాని ఆదాయం ప్రభుత్వ ఆదాయంగా పరిగణించబడుతుంది; అందువల్ల, కార్పొరేషన్ తన ఆదాయాన్ని ఉపయోగించి ప్రభుత్వ సంక్షేమ పథకాలను అమలు చేయడానికి చట్టబద్ధమైన హోదాను కల్పించే సవరణ చట్టబద్ధ నిబంధనలకు విరుద్ధంగా ఉంది మరియు ఈ ప్రయోజనం కోసం, కార్పొరేషన్ బ్యాంకులు / బ్యాంకుల కన్సార్టియం నుండి భారీ మొత్తంలో డబ్బును రుణం తీసుకునే అధికారం కలిగి ఉంది.

4. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వానికి రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా నుంచి రుణాలు తీసుకునే అవకాశం లేదని, ఇప్పటికే భారీ మొత్తంలో రుణాలు తీసుకుందని, ప్రభుత్వ సంక్షేమ పథకాల అమలు కోసం కార్పొరేషన్కు అప్పు తీసుకునే వెసులుబాటు కల్పిస్తూ చేసిన సవరణ రాజ్యాంగ నిబంధనలతో పాటు 1968 చట్టం, 1993 చట్టం నెం.15లోని వివిధ నిబంధనలను ఉల్లంఘించడమేనని పిటిషనర్ వాదించారు. ఆదాయం మొత్తం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానిదే కాబట్టి ఎలాంటి ఆదాయం లేని కార్పొరేషన్ కు బ్యాంకులు, ఆర్థిక సంస్థల నుంచి రుణం తీసుకునే అధికారం ఉండకూడదు.

5. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కంపెనీల చట్టం 2013 ప్రకారం ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేట్ డెవలప్మెంట్ కార్పొరేషన్ అనే కార్పొరేషన్ను ఏర్పాటు చేసిందని, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ డైరెక్ట్ మనీ ట్రాన్స్ఫర్ ఫ్రీబీ పథకాల అమలు కోసం ఎస్బీఐ క్యాపిటల్ కన్సార్టియం నుంచి రూ.25,000 కోట్లు అప్పుగా తీసుకుందని వాదించారు. ఎస్ బిఐ క్యాపిటల్ కన్సార్టియం ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేట్ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ కు ఎటువంటి వ్యాపార కార్యకలాపాలు/ కార్యకలాపాలు లేవని పూర్తిగా తెలుసుకొని రుణం తీసుకునేందుకు అనుమతించింది; అందువల్ల, చట్టపరమైన అవరోధాన్ని అధిగమించడానికి, ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేట్ బేవరేజెస్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ కు చట్టబద్ధమైన మద్దతును అందించడం ద్వారా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సంక్షేమ పథకాలను నిర్వహించడానికి డబ్బును అప్పుగా తీసుకునేందుకు వీలుగా సవరణ చేయబడింది. ఇది భారత రాజ్యాంగం, రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా చట్టం, 1934 మరియు ఆంధ్రప్రదేశ్ ఫిస్కల్ రెస్పాన్సిబిలిటీ అండ్ బడ్జెట్ మేనేజ్మెంట్ యాక్ట్, 2005 యొక్క నిబంధనలను బలహీనపరుస్తుంది, ఇది రాబోయే రోజుల్లో రాష్ట్ర ప్రజలకు పెద్ద ఆర్థిక ముప్పును కలిగిస్తుంది.

6. పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాది వాదనలు సుదీర్ఘంగా విని రికార్డుల్లో ఉన్న అంశాలను పరిశీలించాం.

7. ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేట్ బేవరేజెస్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సంక్షేమ పథకాలను అమలు చేయడానికి బ్యాంకులు/ ఆర్థిక సంస్థల నుంచి రుణాలు తీసుకోకుండా నిరోధించడమే ఈ రిట్ పిటిషన్ ప్రధాన ఉద్దేశంగా కనిపిస్తోంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం లేదా కార్పొరేషన్ అప్పులు చేయకుండా అడ్డుకుంటే రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సంక్షేమ పథకాల అమలుపై ప్రభావం పడుతుందని, ఈ ఉద్దేశం ప్రజాప్రయోజనాలకు విరుద్ధంగా ఉందని ప్రాథమికంగా తెలుస్తోంది. కాకపోతే, ప్రభుత్వంపై ప్రతికూల ఆర్థిక ప్రభావాలు ఉన్న విషయాల్లో జోక్యం చేసుకోవడంలో న్యాయస్థానాలు చాలా నెమ్మదిగా వ్యవహరించాలి. న్యాయస్థానాలు ఆర్థికవేత్తలు కాదు, ఆర్థిక నిపుణులు కాదు కాబట్టి ఇలాంటి విషయాలను ప్రభుత్వం నిర్వహించేలా వదిలేయాలి. 14వ ప్రతివాది-కార్పొరేషన్ కు అప్పు తీసుకునేందుకు అనుమతిస్తే అది రాష్ట్ర ప్రజలకు పెను ఆర్థిక ముప్పుగా పరిణమిస్తుందని ఒక ప్రకటన చేయడం మినహా, అప్పు చేయడం రాష్ట్ర ప్రజలకు పెద్ద ఆర్థిక ముప్పుగా ఎలా మారుతుందో ఇతర వివరాలు ఇవ్వలేదు.

8. ఈ దశలో ప్రజాప్రయోజన వ్యాజ్యాల నిర్వహణకు సంబంధించిన అంశాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకున్న గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన కొన్ని తీర్పులను ప్రస్తావించడం సముచితమని మేము భావిస్తున్నాము.

9. మనోహర్ లాల్ శర్మ వర్సెస్. యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా మరియు ఇతరులు 1, అందులో పిటిషనర్ జమ్మూ కాశ్మీర్ రాష్ట్రానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం నిధులు కేటాయించడాన్ని ప్రశ్నించారు. జమ్ముకశ్మీర్ రాష్ట్రానికి భద్రత కోసమో, ఇతరత్రానో నిధులు మంజూరు చేయడం ప్రభుత్వ పరిధిలోని అంశమని, ఇలాంటి విషయంలో ప్రజాప్రయోజన వ్యాజ్యాన్ని విచారణకు స్వీకరించే అర్హత లేదని, ఇది న్యాయపరంగా నిర్వహించదగిన ప్రక్రియ కాదని, ఆ ప్రాంతంలోకి ప్రవేశించకుండా ఉండాలని సుప్రీంకోర్టు అభిప్రాయపడింది.

10. ఉత్తరాంచల్ వర్సెస్ బల్వంత్ సింగ్ చౌఫాల్ తదితర రాష్ట్రాలలో 2- ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యం అనేది కోర్టు రాజ్యాంగ కర్తవ్యాన్ని నెరవేర్చిన ఫలితమని గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు వ్యాఖ్యానించింది. తీవ్ర పేదరికం, అజ్ఞానం, వివక్ష, నిరక్షరాస్యత కారణంగా సమాజంలోని చాలా

పెద్ద వర్గానికి అనాదిగా న్యాయం నిరాకరిస్తున్నారని, వాస్తవానికి వారికి న్యాయం అందడం లేదని న్యాయసమీక్ష పరిధిని వినియోగించుకుంటూనే గుర్తించింది. అందువల్ల, ప్రధానంగా, సమాజంలోని పేదలు, అణగారిన, బలహీన, వివక్ష మరియు అణగారిన వర్గాలకు న్యాయం అందుబాటులో ఉండటానికి, గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యం అనే భావనను ప్రారంభించింది, ప్రోత్సహించింది మరియు ముందుకు నడిపించింది, ఇది కోర్టు తన పరిమిత కర్తవ్యాన్ని మరియు రాజ్యాంగ బాధ్యతను నెరవేర్చాలనే లోతైన మరియు తీవ్రమైన కోరిక యొక్క ఉత్పాదితం. భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం హైకోర్టులు ఒకే అధికార పరిధిని కలిగి ఉన్నాయని పేర్కొంది. న్యాయవ్యవస్థ నుండి ఎటువంటి ప్రయోజనం పొందని సమాజంలోని చాలా పెద్ద వర్గానికి న్యాయం అందుబాటులో ఉండటానికి "బాధిత వ్యక్తి" అనే సాంప్రదాయిక అర్థాన్ని విస్తృతం చేశారు.

11. బల్వంత్ సింగ్ చౌఫాల్ (సుప్ర)లో అఖిల భారతీయ సోషిత్ కర్మచారి సంఘ్ (రైల్వే) గురించి ప్రస్తావిస్తూ సుప్రీంకోర్టు. యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా 3 , బంధువా ముక్తి మోర్చా వి. యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా 4 , ఫెర్టిలైజర్ కార్పొరేషన్. కామ్ గార్ యూనియన్ వి. యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా 5 మరియు రాంశరణ్ ఔత్యుప్రసి వి. యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా 6, 36 మరియు 75 పేరాగ్రాఫ్ లలో ఈ విధంగా గమనించబడింది:

> 36. ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యం అనేది విరోధ వ్యాజ్యాల స్వభావంలో కాదు, సమాజంలోని అణగారిన, బలహీన వర్గాలకు ప్రాథమిక మానవ హక్కులను అర్థవంతంగా మార్చడానికి మరియు మన రాజ్యాంగం యొక్క సంతకం రాగమైన సామాజిక మరియు ఆర్థిక న్యాయానికి భరోసా ఇవ్వడానికి ఇది ప్రభుత్వానికి మరియు దాని అధికారులకు ఒక సవాలు మరియు అవకాశం. ప్రభుత్వం మరియు దాని అధికారులు ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యాన్ని స్వాగతించాలి, ఎందుకంటే ఇది పేదలు మరియు అణగారిన ప్రజలు వారి సామాజిక మరియు ఆర్థిక హక్కులను పొందుతున్నారా లేదా సమాజంలోని బలమైన మరియు శక్తివంతమైన వర్గాల చేతిలో మోసం మరియు దోపిడీ బాధితులుగా కొనసాగుతున్నారా మరియు సామాజిక మరియు ఆర్థిక న్యాయం వారికి అర్థవంతమైన వాస్తవంగా మారిందా లేదా ఇది కేవలం టీజింగ్ గా మిగిలిపోయిందా అని పరిశీలించడానికి వారికి ఒక అవకాశాన్ని కల్పిస్తుంది. భ్రమ, అవాస్తవ వాగ్దానం, తద్వారా ప్రజాప్రయోజన

వ్యాజ్యంలో ఫిర్యాదు నిజమని తేలితే, వారు తమ రాజ్యాంగ బాధ్యతను నిర్వర్తించి దోపిడీని, అన్యాయాన్ని రూపుమాపి బలహీన వర్గాలకు వారి హక్కులు, అర్హతలు కల్పించగలరు.

75. ఈ కేసులను రెట్టింపు చేయడం ద్వారా తీర్పుపై అధిక భారం మోపాలని మేము కోరుకోవడం లేదు, కానీ ఈ కేసుల సంక్షిప్త పునఃప్రారంభం సమాజంలోని అట్టడుగు, బడుగు, బలహీన వర్గాల ప్రాథమిక హక్కులను పరిరక్షించడానికి, పరిరక్షించడానికి, న్యాయస్థానాలు లోకస్ స్టాండి యొక్క సాంప్రదాయ నియమాన్ని సడలించి, బాధిత వ్యక్తుల నిర్వచనాన్ని విస్తృతం చేసి, ఆదేశాలు మరియు ఆదేశాలను ఇచ్చాయని చూపిస్తుంది. ప్రజాప్రయోజన వ్యాజ్యంలో మొదటి దశగా సుప్రీంకోర్టు నిబంధనలను సడలించిన ఈ కాలపు కేసులను మేము పరిగణించాలనుకుంటున్నాము. సమాజంలోని పేద, అట్టడుగు వర్గాలకు చెందిన ప్రజల ప్రాథమిక హక్కులను పరిరక్షించడానికి, పరిరక్షించడానికి వారు చేసిన వినూత్న ప్రయత్నాల వల్ల సుప్రీంకోర్టు, హైకోర్టులు గొప్ప గౌరవాన్ని పొందాయి మరియు ప్రజల దృష్టిలో గొప్ప విశ్వసనీయతను పొందాయి.

12. బల్వంత్ సింగ్ చౌఫాల్ (సుప్రా)లో సుప్రీంకోర్టు ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యాల పరిణామం యొక్క రెండవ దశ గురించి చర్చించింది మరియు వివిధ తీర్పులలో, గౌరవ సుప్రీంకోర్టు పర్యావరణాన్ని మరియు పర్యావరణాన్ని పరిరక్షించడానికి మరియు పరిరక్షించడానికి ఆదేశాలు జారీ చేసింది. అదేవిధంగా ప్రజాప్రయోజన వ్యాజ్యం మూడో దశలో పాలనలో చిత్తశుద్ధిపై చర్చించారు. దర్యాప్తు సంస్థలు తమ చట్టపరమైన బాధ్యతలను నిర్వర్తించడంలో విఫలమైన లేదా పెద్ద ఎత్తున ప్రజాధనాన్ని దుర్వినియోగం చేయడం, వందల కోట్ల రూపాయలకు సంబంధించిన ఖాతాలను తారుమారు చేయడం వంటి కేసులకు సంబంధించిన ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యాలను సుప్రీంకోర్టు మూడవ దశలో విచారించింది. పై అంశాలను వినీత్ నారాయణ్ వర్సెస్ సుప్రీం కోర్టు చర్చించింది. యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా 7, రాజీవ్ రంజన్ సింగ్ 'లాలన్' (8) వి. యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా 8 మరియు సెంటర్ ఫర్ పబ్లిక్ ఇంట్రెస్ట్ లిటిగేషన్ వి. భారత యూనియన్ 9 .

13. పైన ఉదహరించిన తీర్పుల్లో గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు నిర్దేశించిన చట్టంపై ప్రస్తుత పిటిషన్ను పరిగణనలోకి తీసుకుంటే, పిటిషనర్ సమాజంలోని పేద, బడుగు, బలహీన వర్గాల ప్రయోజనాల కోసం వాదించలేదని, ప్రజాధనాన్ని దుర్వినియోగం చేస్తున్నారని, విచ్చలవిడిగా

అవినీతి లేదా ప్రభుత్వ మోసపూరిత కార్యకలాపాలను ఆరోపించలేదని గమనించాలి. పేదలు, అణగారిన లేదా అణగారిన వర్గాల సంక్షేమంతో సంబంధం లేని రాజ్యాంగ నిబంధనలను ఉల్లంఘించారనే కారణంతో ఆంధ్రప్రదేశ్ (ఇండియన్ మేడ్ ఫారిన్ లిక్కర్, ఫారిన్ లిక్కర్లో వాణిజ్య నియంత్రణ) (సవరణ) చట్టం, 2021 యొక్క 2021 చట్టం నెం.31 ను పిటిషనర్ సవాలు చేశారు. రిట్ కోర్టు కేవలం అకడమిక్ ప్రయోజనం కోసం పిటిషన్ ను స్వీకరించదని, ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యాల్లో నైరూప్య న్యాయ సూత్రాలను పరిగణనలోకి తీసుకోరాదని, ముఖ్యంగా ప్రభుత్వ ఆర్థిక వ్యవహారాలకు సంబంధించినప్పుడు వాటిని పరిగణనలోకి తీసుకోరాదని అందరికీ తెలుసు.

14. పైన పేర్కొన్న చర్చ దృష్ట్యా, ఈ రిట్ పిటిషన్ (ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యాన్ని) స్వీకరించడానికి మేము సుముఖంగా లేము, ఇది అర్హమైనది మరియు తదనుగుణంగా కొట్టివేయబడింది. ఖర్చులకు సంబంధించి ఆర్డర్ లేదు. పెండింగ్ లో ఉన్న ఇతర దరఖాస్తులు ఏవైనా ఉంటే వాటిని మూసివేయాలి.

ప్రశాంత్ కుమార్ మిశ్రా, సీజే

డి.వి.ఎస్.ఎస్.సోమయాజులు, జె.

MRR